

сватба всичко се плаща – казват циганите. – Не си ли платиш, не ти дават”. Много често дават и последните си пари на сватбата, ако нямат достатъчно – вземат на заем. Това е въпрос на чест за тях,

при това публично демонстрирана. „Ама на сватбата пред всички ще ги фърли, да видят, че не е кой да е”.

Пищни, големи сватби се правят, когато момичето се жени за първи път и минава в категорията на омъжената жена. Родителите на момчето не дават нищо на булката, защото са я платили. Дават им покрив, къща, където да живеят „Какво повече да дават?”

В сватбата особено важна е ролята на циганските музиканти. Още през Възраждането в някои български селища се формират по фамилен или махленски принцип трупи (музики), които основно обслужват семейната и селищна празничност и преди всичко – сватбите. В Трявна групи, съставени от т.нар. „облагородени цигани”, включващи „ибришовски цигулки, кларнето, тамбури, сасове, тромпети, дзилове и тъпани”, свирят на сватби на по-заможни семейства в голямото селище. Сватбите и годешите на по-бедните български семейства в колибите, както и тези на циганите, се озвучават от трупи на т.нар. „голи” цигани, водещ инструмент в които е гъдулката. След Освобождението даулджии и зурнаджии от с. Градец се викат на големи сватби и пищни гуляи в Сливен. В края на XIX век в Казанлък дълги години на сватбени тържества свирят известните цигани музиканти Каймак Али – кларнетист и Мутката – цигулар. И тъй като загунджиите не са музикални, ползват услугите на техни събратя тъпанджии и гайдари. При грастарите и калайджиите музикантите също са от други цигански групи. (Пейчева 1999: 33, 47; Табаков 1911: 397; Petulengro 1915-16: 19).

В Стара Загора през 30-те год. на XX век “По време на техните сватби (на българските цигани – б.а.), тъпани и кларнети свиреха ключеци... полюшваха се кръшни хора и ръченици.... И циганското хоро се виеше като змия около къщата, опасваше я като пъстра огърлица и сред провиквания, циганите продължаваха своето голямо “Четворно хоро”, после “Плетено”. За старозагорските и чирпанските турски цигани през 40-те-